

כי תצא (279)

פִּי תִצָּא לְמַלְחָמָה עַל אֵיבֶיךָ וַיִּנְתְּנוּ ה' אֱלֹהֶיךָ בְּיָדְךָ וְשָׂבִיתָ שְׂבִיּוֹ (כא. י.)
 הכתוב מדבר כאן על המאבק התמידי הנטוש בין האדם ובין אויבו הנצחי היצר הרע. הרי אמרו חכמינו: יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ויום, ואלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו לא היה יכול לו (קידושין ל.). משמע איפוא שבדרך הטבע קשה מאוד לכבוש את היצר הרע, וא"כ הרי עלול דבר זה לרפות את ידיו של האדם מללחום בו, על כן אמרה תורה: **"פִּי תִצָּא לְמַלְחָמָה עַל אֵיבֶיךָ"** אם אך תתחיל לנחל את המלחמה כבר יכול אתה להיות סמוך ובטוח כי **"וַיִּנְתְּנוּ ה' אֱלֹהֶיךָ בְּיָדְךָ"** מן השמים יסייעוך לנצח שכן: הבא לטהר מסייעין אותו. *ספר "מענינה של תורה"*

אֵינָנוּ שֹׁמְעֵי בְּקִלְנוּ זֹלָל וְסָבָא (כא. כ.)
 הגמרא (סנהדרין עא.) אומרת שאם היה אחד מהם חרש, אינו נעשה הבן סורר ומורה, שנאמר **"אֵינָנוּ שֹׁמְעֵי בְּקִלְנוּ"**, ולא בחרשין. ולכאורה, כיצד לומדים מכאן שאם היה אחד ההורים חרש אינו נעשה בן סורר, והלא הכתוב **"אֵינָנוּ שֹׁמְעֵי בְּקִלְנוּ"** מוסב על הבן? ברם, כאשר האדם מטיף מוסר לזולתו, אין הוא עשוי להשפיע עליו אלא אם כן הוא עצמו שומע את אשר פיו מדבר, והוא עצמו מקיים את אשר הוא דורש מחבירו, במקרה זה, הדברים יוצאים מהלב, ואז הם גם נכנסים ללב. אבל אם אחד ההורים חרש, ואינו שומע בעצמו את אשר הוא דורש מבנו, בהכרח שגם הבן יהיה בגדר של **"אֵינָנוּ שֹׁמְעֵי"** *רב זילברשטיין שליט"א בספרו "עלינו לשבח"*

פִּי תִבְנֶה בֵּית חֹדֶשׁ וְעֵשִׂיתָ מַעֲקָה לְגִנְךָ (כב. ח.)
 אדם שהסתבך חלילה בעבירות, וטימא את גופו הנמשל לביתו של הנשמה, כאשר הוא שב בתשובה, הרי זה כבניין חדש. מה יעשה שלא ישוב לחטוא? יבנה **"מַעֲקָה"**, כלומר יציב לעצמו גדרים וסייגים שימנעוהו מליפול בשנית. *ספר "בן איש חי"*

לֹא תִלְבַּשׁ שַׁעֲטָנָו צֹמֵר וּפְשָׁתָיִם יִתְדוּ (כב. יא.)
 כתב רבי זלמן סורוצקין: גם זה מחוקי התורה ואין לנו לחפש טעמים לאיסור שעטנז. אבל מעניין הדבר שבנערוטי ראיתי בספר, שבעת שבנו רכבת חשמלית בקייב, קרון ברחוב אחד לא זו ממקומו. המהנדסים בדקו את החבל שעל הקרון ומצאו שהוא קלוע מצמר ופשטים, ומכיון שלא מצאו כל סיבה לעצירת הקרון ניסו להחליף את החבל בחבל אחר העשוי פשטן נקי, ולהפתעתם עבר זרם החשמל דרך החבל והקרון יכול היה ללכת לדרכו. המהנדסים תמהו על תופעה זו, אבל הגיעו למסקנה שהשילוב בין צמר ופשטים אינו עולה יפה. *רב רובין זצ"ל בספרו "שינים מקרא"*

גְּדָלִים תַּעֲשֶׂה לָךְ עַל אַרְבַּע פְּנֵפוֹת פְּסוּתָךְ אֲשֶׁר תִּכְסֶּה בָּהּ (כב. יב.)
 כתוב בספר "זכירה" דברים נפלאים על מצות ציצית: **ציצית ר"ת: צדיק יפריד ציצותיו תמיד, והפרדתו גם כן ע"פ סוד. מצות ציצית צריכה זריזות גדולה, כי גדול ענשו של המבטלה. כשאומר "להתעטף בציצית", יכון ר"ת ל"ב, כנגד ל"ב חוטיין, וזה סגולה שלא יכאבו לו השיניים, שהם ג"כ ל"ב שינים באדם וכו'.** כתב בכונת האר"י ז"ל: המעביר ציצית על עינו בשעת קריאת שמע מובטח שלא יבא לסמי עיניים, והמסתכל בו תמיד זוכה לקבל פני שכינה, וטוב להשגה גדולה, ומביא לידי יראת

הוכחה שאדם מסוגל לקיים את המצוות וְרָאִיתָ בְּשָׂבִיָּה אִשָּׁת יֶפֶת תֹּאֵר וְחִשְׁקָתָ בָּהּ וְלִקְחָתָ לָךְ לְאִשָּׁה (כא. יא.)
רש"י מביא את דברי חז"ל: לא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע, שאם אין הקב"ה מתירה ישאנה באיסור. אבל אם נשאה, סופו להיות שונאה, שנאמר אחריו: **"פִּי תִהְיֶינָּה לְאִישׁ"** (טו), וסופו להוליד ממנה בן סורר ומורה, לכך נסמכה פרשיות הללו.

רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל, כאשר שימש כרב בלונדון, היה צריך לדבר שם בפרשת כי תצא, הוא חיפש לדבר משהו לתועלת, והנה הקב"ה נתן לנו רעיון נפלא שיש בו תועלת רבה, וכך אמר: בעולם של ימינו, יש יהודים רבים אשר מאמינים כי משה רבינו אמת ותורתו אמת, ועם זאת הם טוענים שיש מצוות שפשוט קשה לקיימן. לטענתם, הם מרגישים כי הדבר בלתי אפשרי.
 בפרשת שלנו המשיך הרב **אברמסקי** רואים שהטענה הזאת מופרכת מיסודה. הרי התורה לא רצתה להתיר יפת תואר, בידעה כי בסופו של דבר בעלה ישנא אותה ויולד להם בן סורר ומורה. ומדוע התורה בכל זאת התירה? כי השי"ת יודע שאם לא ישאנה בהיתר ישאנה באיסור. כלומר גלוי וידוע לפני השי"ת כי האדם לא יהיה מסוגל לעמוד בפני יצרו ועל כן התיר לו לשאת יפת תואר. הרי לנו הוכחה ברורה כי כל התרי"ג המצוות שהתורה צותה, אדם מסוגל לקיימן, כי אילו לא היה מסוגל לעמוד בזה, התורה לא היתה אוסרת, כשם שלא אסרה יפת תואר. הרי שאין האדם יכול לומר שאינו מסוגל לעמוד באיסור זה או אחר, כי אם אסרה, זו הוכחה ברורה שהאדם מסוגל לעמוד בכך!
ספר "יחי ראובן"

שמים. גם טוב להסיר הכעס, כשמסתכל בכנף, וכן "כנף" גימטריא "כעס". לכן מרגילין קטן בן שלש שנים בציצית, כי על ידי זה שורה עליו רוח קדושה.

ספר "אוצרות התורה"

קדושי עם ישראל, בהיותם "כאיש אחד"

פִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה וּבָעֵלָה וְהָיָה אִם לֹא תִמָּצָא חֵן בְּעֵינָיו פִּי מִצָּא בָּהּ עֲרֹנֹת דְּבָר וְכָתַב לָהּ סֵפֶר פְּרִיָּתָהּ (כ.ד. א)
בגמרא (גיטין כד:) מבואר, שאדם שיש לו שתי נשים, ורוצה לגרש את שתיהן, אינו יכול לגרשן בגט אחד, משום שנאמר: "וכתב לה ספר כריתות" לה לשמה, וה"ה שאי אפשר לקדש שתי נשים יחדיו בשטר אחד, משום שהקיש הכתוב "הויה ליציאה" [קידושין לגיטין]. והנה אומרים אנו כי הקב"ה מקדש עמו ישראל ע"י חופה וקידושין, והיינו אומר המהרש"א, במעמד הר סיני שההר היה בבחינת חופה, והתורה היתה שטר הקידושין. אלא שנשאלת השאלה: הלא עם ישראל מורכב מאנשים רבים, וכיצד ניתן היה לקדש את כולם בבת אחת על ידי שטר קידושין אחד? התשובה היא, כי באמת לא היו שם אנשים רבים, אלא "ויחן שם ישראל כאיש אחד בלב אחד". דבר זה אומר "ילקוט הגרשוני" מרומז בפסוק: "ה' עוז לעמו יתן" "עוז" זו התורה, ואיך נתן אותה ה' לנו? התשובה היא: "ה' יברך את עמו בשלום", כיון שכולם היו בשלום ובאחדות, כאיש אחד בלב אחד.

וְהָפְּהוּ לְפָנָיו פְּדֵי רִשְׁעָתוֹ בְּמִסְפָּר. אֲרַבְעִים יָפְנוּ (כ.ה. ב. ג)
כתיב "אַרְבָּעִים יָפְנוּ", אך דרשו חז"ל (מכות כב:) "כמספר ארבעים", שמלקים אותו רק ל"ט מלקות. וצריך ביאור, אם נותנים רק ל"ט מלקות מדוע כתבה התורה "אַרְבָּעִים יָפְנוּ"? פירש המהר"ל מפראג בספר "גור אריה" ביאור נפלא: איתא במדרש טעם למנין ארבעים מלקות, כנגד ארבעים יום של יצירת הוולד, שהחוטא צריך כפרה כנגד הימים שנברא (תנחומא במדבר) ומחדש המהר"ל, שמתוך הארבעים יום, ל"ט ימים הם ימי בריאת הגוף, הוא החומר, וביום הארבעים ניתנת בו הצורה זו הנשמה. והנה באמת כשחוטא האדם, רק הגוף חוטא, ואילו הנשמה שהיא חלק אלוקי ממעל אינה חוטאת, א"כ מן הדין ראוי להענישו רק כנגד הל"ט ימים שנברא הגוף, אך כיון שכל המחובר לטמא טמא, צריך לקבל עונש אף כנגד הנשמה ועל כן כותבת התורה "אַרְבָּעִים יָפְנוּ", כי זה העונש הראוי לו על חטאו. אמנם לאחר שהכוהו ל"ט מלקות נהיה הגוף זכאי, ועתה וכי נעניש את הנשמה לבדה? הרי הנשמה לא חטאה כלל, ואיך נעניש אותה אם הגוף כבר זכאי? ובזה מיושב היטב, דבאמת קודם שלקה חייב ארבעים מלקות, אך לאחר שלקה ל"ט, אין על מה להלקותו עוד. והוא הפלא ופלא.

ספר "שיח הפרשה"

הלכה: קדושת פירות שביעית

קדושת מיוחדת יש בפירות שביעית, ולכן נהוג לכנותם "פירות הקדושים בקדושת שביעית". קדושת שביעית מתבטאת בחיובים מיוחדים: אסור לקלקלם ולהפסידם, אסור להשתמש בהם אלא בדרך השימוש הרגיל, מאכל הראוי. מאכל הראוי לאדם, אסור ליתנו לבהמה או לשאר הבעלי חיים, וכן להיפך, אסור להאכילם לגוי, אלא אם כן סמוך על שולחנו, אסור לסחור בהם, אסור להוציאם לחוץ לארץ, קדושתם נתפסת בדמיהם ובחליפיהם, ויש אומרים שיש מצוה באכילתם.

ספר "פירות שביעית"

פתגם: ידידות היא כמו סיגריה, אם שואפים אותה יותר מדי נחנקים.

ספר "שמחה"

חקירה: תנאי בנדרים שבועות וניזירות

מדין תנאי שבכל התורה, או בגלל שאדעתא דהכי לא נדר, וכנדרי שגגות. (נדרים הגר"ח סטנסיל רג, חידושי ר' שמואל נדרים עמוד מו, נד. נדרים וניזירות: הגר"ו ריש ניזירות תחילה ד"ה והנה.)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: קרירה וחמימה

רבי מאיר שפירא מלובלין הגדיר פעם ההבדל בין חסיד למתנגד באופן לימוד התורה, וסיפר: שני בחורים, אחד חסיד ואחד מתנגד, היו לומדים במסכת סוכה והגיעו לגמרא המספרת על יונתן בן עוזיאל, אשר בשעה שהיה יושב ועוסק בתורה, כל עוף הפורח מעליו באוויר מיד נשרף. הבחור החסיד בא לידי התפעלות עצומה, הוא התלהב מן הרעיון הפיוטי הנשגב שבדברים האלה, והגה בגודל קדושתו ולהט נפשו של יונתן בן עוזיאל. ואילו הבחור המתנגד התלכט בשאלה חמורה: מה הדין? האם חייב יונתן בן עוזיאל לשלם את הנזק שנגרם על ידו לבעל העוף הפורח.

ספר "חזר וחלק" חלק א' (דף קפג)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, הדסה אסתר בת רחל בחלא, אליהו בן זהרה קטי, אברהם בן רבקה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, ששא בנימין בן קארין מרים, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, שמחה ג'יזות בת אליו, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, רבקה בת ליוזה, רישירד שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפוריה, ישראל יצחק בן ציפוריה, יעל רייזל בת מרטין היימה שמחה. זיווג הגון: לאלודי רחל מלכה בת חשמה, ולציפוריה לידיה בת רבקה, ליוסף גבריאל בן רבקה, למרים בת רבקה. הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזל לאוני. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, משה בן מזל פורטונה, אליהו בן זהרה

